ANUL XXV.—No. 72.—Joui 15 Martie 1907.

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
4.65 3 luni 10 lei
9.15 6 luni 20 „
18. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" ilustrat

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1,25 linia

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

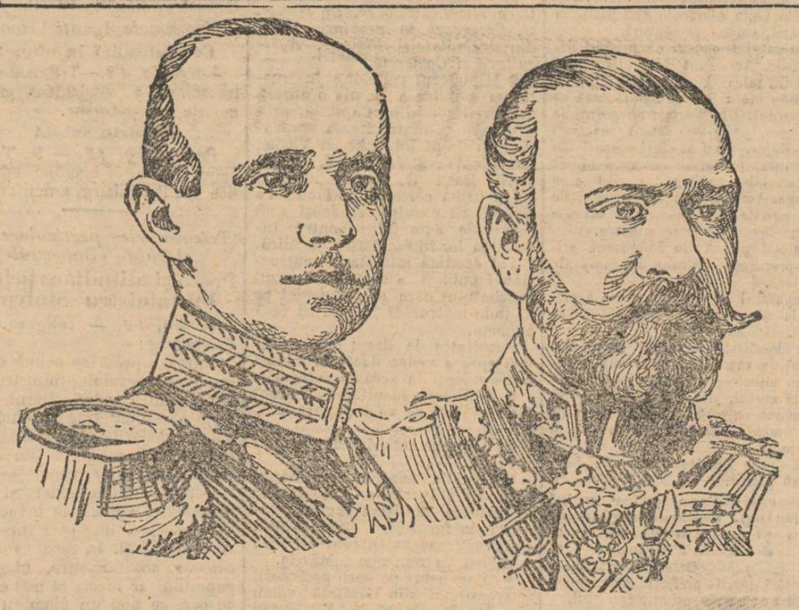

Ducele Francisc de Meklemburg-Schwerin şi ducele de Meklemburg-Strelitz.—(Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Mercuri, 14 Martie.—Sf. Benedic şi Alexe

Catolic

Mercuri, 27 Martie.—Ruppert

Soarele răsare 6.08. apune 6.34

Bucureşti. 14 Martie.

CĂTRE SĂTENI

Scrim aceste rînduri cu sufletul muncit de jale, de durere şi de îngrijorare.

Se dărâmă case, ard hambare cu pâne greu muncită în sudoarea frunţilor, se sting vieţi de oameni: ţărani, arendaşi, soldaţi, ofiţeri, cad sub lovituri de pari sau de puşcă. Blânda poporaţie sătească, preţuită pentru bunul ei cumpăt, se lasă acum a fi ademenită de patimă — şi patima e rea sfătuitoare, ea târăşte pe oameni la fapte necreştineşti şi neomeneşti.

Şi nu e numai durerea de a vedea pe fraţi stricându-şi cu înverşunare avutul şi vieţile şi aruncând peste tot turburarea.

Ne mai gândim cu grijă şi durere că ori-ce muncă rodnică e oprită şi că din pricina asta mari suferinţi vor cădea pe capul tuturor, de la Vlădică până la opincă.

Ori-ce român, ori-ce om cu minte şi cu frica lui Dumnezeu trebue să-şi dea socoteală că aşa nu poate să meargă înainte, că trebue să înceteze turburarea şi să se facă linişte.

Acesta e azi interesul cel mai mare al ţării, Mama noastră a tuturor; acesta e interesul cel mai mare al ţăranimii.

Săteniĭ ştiu că ziarul „Universul" a purtat în tot-d'a-una grijă de nevoile, de suferinţele lor, lucrând şi îndemnând la lucru pentru luminarea lor, pentru îmbunătăţirea stării lor în toate privinţele.

Să asculte dar îndemnul stăruitor, ce din inimă caldă şi din cuget curat li-l dă ziarul „Universul".

Gândească-se săteniĭ la Dumnezeŭ, gândească la ţară, înfrâneze-şi mânia şi întoarcă-se liniştiţi la vatra lor.

Maiestatea Sa Regele, părintele ţărei, guvernul, fruntaşii neamului, toţi într'un gând şi într'o simţire, trimet vorbă sătenilor să se liniştească, să aibă puţină răbdare, căci se vor lua măsuri adânc folositoare ce vor împedica asuprirea şi se va face îndreptare cu tot dinadinsul.

Să asculte săteniĭ glasul înţelepciunei, al dragostei adevărate.

In interesul lor şi în interesul ţărei, să se liniştească şi să aştepte cu deplină încredere.

Manifestul noului guvern

Noul guvern liberal a adresat următorul manifest către ţară:

In numele M. S. Regelui,

Chemaţi la guvern în împrejurările cele mai grele, corem concursul călduros şi patriotic al tuturor, pentru rest abilirea liniştei siguranţei şi păcei obşteşti.

Spre a îndestula cereri drepte şi legitime, M. S. Regele a încuviinţat a se lua de îndată următoarele măsuri:

Să se desfiinţeze taxa de 5 leĭ a legei pentru asigurarea în contra lipsei de porumb provenită din secetă.

Să se desfiinţeze cu totul taxa Statului pe decalitru de vin, percepându-se numai aceea pentru fondul comunal.

Pentru perceperea impositului **fonciar asupra proprietăţeĭ micĭ ţărăneşti, venitul** pământului să fie socotit întocmai ca acel al proprietăţilor mari.

Proprietăţile Statului, precum şi ale aşezămintelor publice de bine-facere şi de cultură naţională, să fie căutate în regie, saŭ arendate de-a dreptul la ţăranĭ.

Să se ieà măsurile cele mai temeinice spre a întări băncile populare, ca ele să poată ajuta pe ţăranĭ în arendări de moşiĭ.

Măsurarea dreaptă a pământurilor date în invoeli şi răfuirea cinstită a socotelilor agricole vor fi supraveghiate, pedepsindu-se cu cea mai mare asprime măsurările şi răfuelile falşe.

Se va pregăti o lege pentru uşurarea învoelilor agricole.

Pământurile de cultură date în bani se vor plati în bani. Invoelile de muncĭ agricole vor arăta felul şi cătimea acestor muncĭ, iar plătile se vor răfui după preturile obicinuite din timpul când munca se face. Munca agricolă cu care se îndatorează un cap de familie nu va întrece puterea acesteia. Pentru banii daţi înainte pe muncă saŭ pentru rămăşiţi de muncĭ plătite, nu se va lua o dobândă mai mare de 10 la sută pe an; dobânda nu se va schimba într'o reducere a preţurilor învoelilor. Nu se va îngădui ca în învoelile agricole să se pună sarcine „pe nume", ci sarcinele vor trebui tot-d'auna să fie proportionate cu numărul de pogoane date fie-cărui locuitor în învoială.

Pe moşiile arendate ţăranii vor plăti pământurile închiriate lor cu un spor de cel mult o treime peste valoarea acestor locurĭ după contractul de arendare.

Se va pregăti o lege pentru ca nicĭ un arendaş saŭ tovărăşie de arendaşĭ să nu poată ţine în arendă mai mult de două moşiĭ, cuprinzând împreună o întindere de 4.000 hect., fie arendarea directă, saŭ orĭ-ce formă ar fi, fie prin rude, slujbaşĭ, saŭ persoane interpuse.

Se va pregăti o lege prin care se înfiinţează dregătoriĭ administrative, care să reguleze şi să garanteze aplicarea legilor şi regulamentelor privitoare la învoelile agricole.

Se va pregăti o lege pentru înfiinţarea Caseĭ rurale, spre a înlesni ţăranilor luarea în arendă şi cumpărarea de proprietăţi.

Acestea sunt dorinţele M. S. Regelui şi ale guvernului Sĕu.

In aceste zile de grea suferinţă obştească, rugăm pe toţi românii, de orĭ-ce treaptă şi condiţiune socială, să dea guvernului tot ajutorul ce este în putinţa lor pentru readucerea liniştei şi bunei rînduelĭ întemeiate pe dreptate.

Trebue să intrăm în noul an agricol cu încredere în viitor şi cu muncă pacinică şi spornică. Neorânduelile nu pot trage după sine de cât foamete şi sărăcie.

Guvernul îşi va da toate silinţele pentru ca legile să fie aplicate cu sfinţenie şi pentru ca nedreptatea şi apăsarea să fie înlăturate; dar guvernul este totodată hotărât a înfrâna cu energie neorânduelile şi a pedepsi cu asprime pe ceĭ carĭ ar căuta să se folosească de prădăciuni.

Bucureşti, în 12 Martie 1907.

D. A. Sturdza, preşedintele consiliului de miniştri, ministrul de externe şi ad-interim la războiŭ.

Spiru Haret, ministrul cultelor şi al instrucţiunei publice.

Ion I. C. Brătianu, ministrul de interne.

Emil Costinescu, ministrul de finance.

Anton Carp, ministrul agriculturei, comerciului, domeniilor şi industriei.

Toma Stelian, ministrul justiţiei.

Vasile G. Morţun, ministrul lucrărilor publice.

Reportaj politic

Şedinţa de erĭ a Camerei

După cum vor vedea cititorii noştri din darea de seamă, şedinţa de erĭ a Camerei a fost una din acele solemne şi memorabile şedinţe carĭ formează o pagină glorioasă în istoria parlamentarismului român.

Noul cabinet liberal a găsit cea mai caldă primire din partea Camerei conservatoare.

D. Dim. Sturdza a făcut expunerea situaţiei extrem de gravă a ţărĭi faţă de turburările sângeroase şi a cerut sprijinul şi ajutorul fiecăruĭ român, fără deosebire de culoare politică, spre a salva patria de primejdia ce o ameninţă.

D. Take Ionescu, în numele partidului conservator, a asigurat pe presedintele consiliului de sprijinul majorităţeĭ parlamentare care îşi va face o sfântă datorie de a secunda guvernul în gravele împrejurări prin care trecem.

D. Ion Lahovari a arătat situaţia lamentabilă în care a ajuns ţara din cauza turburărilor. Cozarele carĭ gemeaŭ sub povara abondenţeĭ recolteĭ din anul trecut aŭ fost prada focului. Câtă bună-voinţă, câtă muncă trebue să depunem cu toţiĭ ca să remediăm imensele pagube la carĭ am fost expuşĭ.

D. Carp de asemenea, în numele partidului conservator al căruĭ şef este, a asigurat pe d. prim-ministru de concursul sĕu necondiţionat în ce priveşte chestiunea restabilireĭ ordineĭ în ţară, rezervându-şi dreptul de a discuta legile pe carĭ le va presenta guvernul liberal în chestia ţărănească.

D. Sturdza, în replica d-sale, a multumit din toată inima pentru concursul ce se făgăduieşte în mod atât de solemn în aceste împrejurărĭ critice, de către conducătoriĭ autorizaţi aĭ partidelor politice.

D-sa nu vine să impuie legĭ ci roagă pe toţi să-şi dea mâna spre a scăpa ţara de primejdie şi apoĭ a înfiinţa legile carĭ vor asigura liniştea şi fericirea eĭ pe viitor.

Venerabilul şef al guvernului a ţinut să declare în acel moment solemn că nită cu desăvârşire orĭ-ce ură, orĭ ce reticenţă faţă de adversariĭ sĕĭ politicĭ şi cere ca şi eĭ în aceste vremurĭ grele să facă la fel, şi să nu vadă în el de cât pe unul care nu se gândeşte de cât la binele ţărei.

In aplausele furtunoase ale întregeĭ Camere, d. Sturdza descinde de pe banca ministerială şi strânge cu efusiune, rînd pe rînd, mânele d-lor Take Ionescu, Ion Lahovary şi P. P. Carp, conjurându-i ca să-l secondeze spre a scăpa România.

Aplausele durează mai multe minute. Ochiĭ tuturor se umplu de lacrimĭ. D-niĭ Sturdza, Take Ionescu şi toţiĭ ceĭ de faţă sunt palizĭ sub puternica emoţie a acesteĭ scene frumoase, a gestuluĭ sublim a d-luĭ D. Sturdza.

Şedinţa de erĭ a Camereĭ aduce cea mai mare cinste reprezintaţiuneĭ naţionale. La sfârşitul şedinţeĭ toată lumea respira mai liniştită şi frunţile se mai descreţeaŭ văzându-se că şi românii ştiu să uite orĭ-ce consideraţie de partid, interese de orĭ-ce ordin şi ştiu să se unească în acelaş gând şi în aceeaşi simţire înălţătoare când e vorba de salvarea Patrieĭ.

De acum preocuparea de căpetenie a bărbaţilor noştri de Stat, va fi rezolvirea chestiuneĭ ţărăneştĭ. După cum a declarat d. Sturdza şi a relevat d-niĭ Take Ionescu şi Ion Lahovari, se va studia de aproape şi se va rezolva cât de curând chestia ţărănească punându-se astfel ţara pe temeliĭ mai solide de cât până acum.

Dar spre a ajunge la acest rezultat ţara are nevoe de ordine, de liniste. Şi ordinea, dorită de toţi, nu va întârzia de a se restabili când ţărănimea va afla că vocea eĭ a fost ascultată şi că gândul tuturor nu e de cât de a-ĭ asigura un trai mai bun la care are deplină dreptate.

* * *

Erĭ, la orele 6 seara, s'a ţinut la ministerul de interne un consiliu de miniştrĭ sub preşedenţia d-luĭ prim-ministru D. Sturdza.

La consiliu a luat parte şi d. gen. Averescu, ministru de războiŭ.

Consiliul a discutat din noŭ mijloacele pentru potolirea răscoalelor.

Mestugean.

Ducele Francisc de Meklemburg Schwerin şi ducele de Meklemburg-Strelitz

— Vezi ilustraţia —

Marii ducĭ de Mecklemburg-Schwerin şi de Mecklemburg-Strelitz aŭ anunţat zilele trecute că vor da ţărilor lor o constituţiune.

După cum se ştie aceste două ţărĭ sunt singurele State din Confederaţiunea germană, carĭ n'aŭ avut până acum constituţiune.

Revoltele ţărăneşti

DIN ŢARĂ

(Prin postă de la corespondenţiĭ nostri particulari)

In jud. Buzĕŭ

Buzĕŭ, 12 Martie

Evenimente grave aŭ avut loc în ultimele 24 ore.

După devastările făcute erĭ în oraş de o mulţime ce numaĭ în mică parte erauŭ ţăranĭ, iar restul ţiganĭ mărginaşĭ din oraş şi din Simileasca, turburărĭ îngrozitoare s'aŭ mai petrecut în judeţ, mai cu seamă în comunele din plaiul Slănic.

Şi cu atât mai grave apar acele răscoale, cu cât ţăranii din acele părţi muntoase sunt daţi ca model de cinste şi răbdare.

Astfel, resvrătiţii din satele Mărăcineni, Măleşti, Păţeşti, etc. (com. Măracineni şi Cernăteşti) aŭ devastat complect casele arendaşilor Spiru Peclaride, Hristodor şi Drosu, bătând pe ceĭ doui d'intâĭ, de moarte. Asemenea aŭ devastat şi proprietatea d-luĭ G. Heraru, toate din Mărăcineni şi Cernăteşti.

Cohorta de resvrătiţi după ce a nimicit totul în calea lor, aŭ luat-o în sus, spre munte, silind pe locuitoriĭ satelor pe unde treceaŭ, sub ameninţare de moarte, să se unească cu eĭ. Ajungând la moşia d-luĭ Pavel Cătănescu, din Cernăteşti, proprietatea comuneĭ Buzăŭ, aŭ devastat casele arendaşuluĭ, maltratând grav pe servitoriĭ moşieĭ.

De la Cernăteşti masele de resvrătiţi aŭ trecut spre Aldeni, unde aŭ devastat proprietatea d-luĭ Gogu Stănescu, reducând casele în ruină.

De altă parte, ţăranii din Zilişteanca, uniţi cu ceĭ din Fundeni, aŭ devastat complect proprietatea d-luĭ Alex. Marghiloman, fost ministru, situată în com. Fundeni, reducând-o în ruină. Asemenea şi în Zilişteanca aŭ devastat curtea arendaşuluĭ M. Antonescu, maltratând personalul. Primăria din Zilişteanca a fost complect dărâmată.

La moşia Cândeşti, din comuna cu acelaş nume, ţăranii, foarte îndârjiţi, aŭ atacat curtea proprietăţeĭ d-luĭ Mişu Antonescu, deputat reducând casele în ruină.

Pornirea maselor de ţăranĭ spre Buzĕŭ

Incă de acum 2 zile autorităţile noastre administrative aŭ fost înştiinţate că ţăranii din plaiul Slănic, în număr de mai multe miĭ, aŭ intenţiunea să intre în oraş şi să'l devasteze.

Astă-noapte barierile dinspre Focşani şi a plaiuluĭ aŭ fost păzite de trupe numeroase. Patrule de infanterie şi cavalerie aŭ circulat toată noaptea în oraş.

O panică de nedescris a coprins pe toţi locuitoriĭ oraşuluĭ, creştinĭ şi israeliţi, de oare-ce se răspândise vestea că ţăranii vor da foc din toate părţile oraşuluĭ Buzĕŭ.

Incă de aseară se ştia cu precisie în oraş că mase compacte de ţăranĭ, în număr de mai multe miĭ, se îndreptase spre oraş, după ce mai întâiŭ distrugeau curţile arendaşilor şi proprietarilor din drumul lor şi devastau toate cârciumile din cale.

Dacă ţăranii nu aŭ ajuns de Duminică seara în Buzăŭ, asta se datoreşte întârzierei produsă prin devastările din Aldeni şi Cernăteşti şi a nimicireĭ mai multor cârciumi, din cale, unde având din belşug vin şi rachiŭ, s'au pus pe băutură.

Azi de dimineaţă, semnalându-se apropierea ţăranilor pe şoseaua Naţională Buzĕŭ-R.-Sărat, mai multe companiĭ de infanterie, călăreţi din artilerie aŭ fost postaţi la bariera Focşani spre a nu lăsa pe ţăranĭ să intre.

Ciocnirea cu ţăranii. Morţi şi răniţi

Pe la orele 11 dim. s'a semnalat că ţăranii sunt în apropierea podului de fer de peste Buzĕŭ, pe şoseaua Naţională spre Râmnic.

Mulţimea de ţăranĭ forma o masă compactă pe şoseaua Naţională între podul de fer de pe Buzĕŭ şi cel de pe apa Căluăuluĭ, pe o distanţă de aproape 2 chilometri.

Dincolo de podul de fer ţăranii aŭ fost întâmpinaţi de d. prefect Anton Bârdescu, d. jude instructor Stancioviciĭ, d. procuror Eustaţiu, şi de comp. 4 din reg. Buzăŭ No. 8, sub comanda d-luĭ căp. Munteanu.

Aflat d. prefect Bârdescu, cât şi d. jude-instructor Stancioviciĭ s'aŭ încercat să'ĭ liniştească cu vorbe blânde. Totul a fost însă în zadar.

S'aŭ făcut cele 3 somaţiunĭ legale. Ţăranii îndârjiţi înaintaŭ în masă asupra trupeĭ care luase sub scutul sĕŭ pe prefect şi magistraţi.

La mijlocul podului s'a făcut o altă somaţie, tot în zadar.

Soldaţii în front de bătae, cu baionetele puse la armă, se retrăgeaŭ pas cu pas pe pod, ţinând la distanţă de 2 paşĭ pe ţăranii revoltaţi.

Dincoace de pod, în spre oraş s'a făcut de d. procuror Eustaţiu o ultimă somaţie şi imediat s'a şi tras o salvă în vânt.

Insă ţăranii dârjĭ s'a repezit atunci asupra trupeĭ. Căpitanul Munteanu, care se afla în faţa trupeĭ, a fost apucat de gât de un ţăran bătrân, care a fost imediat ucis cu un glonţ de un serjent. Alt ţăran s'a repezit asupra unuĭ soldat,—însă şi acesta a picat mort, străpuns în piept de baionetă.

Aceste exemple triste n'a cumînţit însă mulţimea. Ea s'a repezit asupra soldaţilor.

S'a comandat atunci o salvă în carne vie.

Tipetele muribunzilor şi răniţilor aŭ avut efectul de a îngrozi mulţimea sălbătăcită de până acum. Ea o rupse la o goană nebună înapoĭ, fiind fugăriţi de soldaţi până dincolo de pod.

Până la orele 5 seara, când scriŭ aceste rânduri, aŭ fost aduşi la spitalul judeţean din Buzĕŭ 6 ţăranĭ ucişĭ şi 5 răniţi, din carĭ 3 fără speranţă de scăpare.

Armata a fost la înălţimea menireĭ eĭ. Nicĭ o şovăială, nicĭ un murmur nu s'a auzit din partea soldaţilor în momentul şi după atac.

Aceste tragice evenimente aŭ produs în oraş o impresiune tristă şi dureroasă.

Astă-seară din ordin ad-tiv şi militar, orĭ-ce circulaţiune de pietonĭ, chiar individuală e interzisă după orele 8 seara, cu risicul pentru contravenienţiĭ de a fi impuşcaţi de soldaţi. Asemenea toate prăvăliile aŭ fost închise de cu ziua.

Răsculărea altor comune. — Evenimente triste în perspectivă

Ştirĭ grave sosesc din cele-l'alte comune din judeţ.

In Valea-Teancului primarul comuneĭ şi arendaşul Al. Constantinescu aŭ fost închişi în primărie şi de abia aŭ scăpat cu viaţă prin fugă.

Locuitoriĭ din Pogoanele se agită în mod primejdios. Aceĭ de pe moşiile Gălbinarĭ, Benta (com. Tăbăreşti), se pregătesc a veni în masă spre Buzĕŭ.

Acelaşi ştirĭ neliniştitoare ne vin din partea munteluĭ. Locuitoriĭ din comunele situate în plaiul Buzĕŭ, în număr considerabil aŭ şi pornit spre oraş, contingentul sporindu-se cu ţăranii de prin comunele pe unde trec.

In ultimul moment, un grup de ţăranĭ din Pogoane, Scurteşti, etc. aŭ voit să intre în oraş prin bar. Urzicenĭ. Insă la somaţiunile făcute de soldaţi s'aŭ împrăştiat.

Grozăviile din Dolj

Craiova, 12 Martie

După ce aseară mi-am expediat cele două corespondenţe, am plecat cu trăsura la Podarĭ, unde locuitoriĭ puseseră foc celor cinci conace ale arendaşilor numiţi în prima mea corespondenţă şi pătulelor cu producte.

Flăcările carĭ se vedeaŭ din oraş în apropiere de sat, dădeaŭ un aspect lugubru comunelor Podarĭ şi Liverĭ.

Inaintea mea sosise la faţa loculuĭ d. procuror general D. Gărleşteanu cu două baterii din reg. 1 de artilerie.

Răsvrătiţiĭ înaintaŭ către soldaţi şi cu toate somaţiunile ce li se făceaŭ nu voiaŭ să se retragă. Mai multĭ ţăranĭ aŭ lovit soldaţii cu ciomegile. Atunci se ordonă tragerea focurilor şi 3 ţăranĭ căzură răniţi; Ilie Petre Stoica şi Marin Iloveanu la picioare, iar un altul, al căruĭ nume îmi scapă, a fost mai grav rănit la gât.

In urma focurilor trase ţăranii se liniştirĭ şi procurorul general procedă la arestarea instigatorilor, 16 la număr, carĭ fură legaţi şi trimişĭ la Craiova.

O patrulă compusă dintr'un locotenent şi 8 soldaţi fu lăsată să păzească aci, iar restul trupelor se întoarse în oraş.

Eraŭ orele 2 noaptea când reintram în Craiova, unde aflu că un ordin al ministeruluĭ de războiŭ dispune mobilizarea întreguluĭ corp 1 de armată.

Tot acum aflu că s'a dat ordin ca o baterie cu 6 tunurĭ din reg. 1 Regele Carol să fie gata pentru a împiedica pe răsvrătiţi să intre în oraş, căci se zicea că toate satele din împrejurimea Craioveĭ s'aŭ revoltat şi sunt pe punctul de a pătrunde în oraş.

O anchetă periculoasă

Ca să-mĭ daŭ bine seama de grozava răsvrătire din Podarĭ, Livezĭ, Valea-Rea şi Valea-Bisericeĭ, am plecat azĭ dimineaţă singur acolo şi am intrat în mijlocul locuitorilor. De odată aproape 300 de ţăranĭ se făcură cerc în jurul meŭ şi mă întrebară ce caut, eĭ tocmaĭ se pregăteaŭ să intre în oraş auzind că bariera nu mai e păzită de trupe.

Le spusei că sunt gazetar şi am venit să mă conving personal de cauzele carĭ aŭ provocat revolta.

Douĭ locuitorĭ din com. Podarĭ, anume Ion Stoian Alexe şi Stancu David Dănescu, îmĭ spuneaŭ ţăranii din jurul meŭ, s'aŭ dus la conacul luĭ Ciupag să decidă pe arendaş ca să le maĭ scază învoelile, când un isprăvnicel, Ion Banciu, ordonă la 2 pândarĭ turcĭ să tragă focurĭ în eĭ, pândarii se executară şi ceĭ 2 ţăranĭ fură ucişĭ cu 2 focurĭ de revolver, atunci satele s'aŭ revoltat şi aŭ dat foc locuinţelor arendaşilor şi pătulelor cu producte; pândarii turcĭ aŭ scăpat cu fuga.

Şi ce doriţi acum i-am întrebat eŭ?

„Pământ" şi să libereze pe ceĭ arestaţi, căci de nu, cu toţiĭ ne ducem să-ĭ liberăm cu forţa.

I-am sfătuit să nu încerce acest lucru căci trupele ce sunt în vale ar putea să-ĭ împuşte lucru de care s'aŭ convins; întru cât priveşte „pământul" ce-l cer să aibă răbdare că li se va da.

Când însă întorceam în oraş o baterie de artilerie se ducea într'acolo ca să le tae trecerea.

Alte omoruri

Când am ajuns în oraş am aflat aci lucrurĭ grozave,

— A, dar uitasem ceva: Pe când vorbeam cu locuitoriĭ din Podarĭ văd flăcărĭ în dreapta satuluĭ ce-ĭ acolo? întreb.

— Arde la Greaca şi mai arde şi peste deal la Radovan, îmĭ răspunseră câţi-va dintre ţăranĭ.

La Giurgiova răsvrătiţiĭ aŭ dat foc conacului şi pătulelor cu porumb şi grîŭ, şi căutau pe arendaş, Pantelimon Constantinescu, să'l omoare, care din fericire nu se afla acolo.

Un frate al arendasului însă, Constantin Constantinescu, a plătit pentru cel d'intâi. Ţăranii l'aŭ aruncat în flacări unde a ars de viu.

„Daţi-mĭ drumul numaĭ în cămaşe, zicea victima aflând soarta ce i se pregăteşte, dar lăsaţi-mă cu viaţă!"

„Nu; să plăteşti tu pentru fratele tău, călăul nostru", i-aŭ răspuns ţăranii şi l'aŭ asvârlit în foc.

La Greceşti ţăranii carĭ ocupaseră primăria după ce incendiaseră conacul şi pătulele, aŭ răspuns la telefon directorului prefecturei care credea că vorbeşte cu primarul şi-l întreba ce e acolo?

— la ce să fie ard pătulele d-luĭ Mirică (arendaşul) şi ne pare rău că nu'ĭ şi el aci să facem focul mai mare!

La Moţăţeĭ, propietatea d-luĭ Romanescu ţăranii sunt în plină răsvrătire. După ce aŭ incendiat pătulele şi locuinţa arendaşuluĭ Ştefan Ştefănescu s'aŭ dedat la acte de adevărată barbarie.

Aŭ pus mâna pe arendasul Ştefan Ştefănescu care se ascunsese într'o cameră, l'aŭ scos afară şi l'aŭ tăiat în bucăţi.

Din Afumaţi peste 400 de locuitorĭ aŭ intrat în gară şi aŭ vrut să dea foc staţieĭ; numaĭ graţie rugăminteloř şefuluĭ staţieĭ răsvrătiţiĭ aŭ renunţat la această idee. Acum eĭ aşteaptă trenul; ce vor nu se ştie.

Dezordine în alte părţi

Din Cetate mi se comunică că 2—300 locuitorĭ aŭ cutreerat erĭ străzile oraşeluluĭ trăgênd făcurĭ de revolver şi ameninţând cu devastarea.

Din fericire eĭ aŭ fost potoliţi.

In Calafat grupe compacte de ţăranĭ şi tîrgoveţi mergeaŭ prin oraş cu steagurĭ roşiĭ strigênd: Trăiască revoluţia socială!

Procurorul Carianopol, care se găseşte acolo, a arestat 10 capĭ de rebeliune şi i-a înaintat la Craiova.

La Perişor, Bîrza, Drănic, şi Şegarcea sătenii daŭ foc şi cutreeră satele.

S'a format un puhoiŭ care merge şi prin satele unde ţăranii sunt încă liniştiţi şi devastând tot în calea lor îĭ îndeamnă şi pe alţiĭ la revoltă, după ce maĭ întâiŭ tae firele telefonice.

Oameni de ordine

Pornind pe valea Jiuluĭ, ceata de răsvrătiţi după ce a trecut prin Drănic arzând tot în calea lor, a voit să intre în com. Padea, proprietatea d-luĭ N. N. Popp să devasteze şi aci.

Locuitoriĭ din Podea însă i-aŭ întâmpinat cu arme şi ciomege şi i-aŭ respins.

Răsvrătiţiĭ au fost nevoiţi atunci în faţa acestuĭ neaşteptat atac să se retragă.

* * *

In momentul când vreaŭ să încheĭ această corespondenţă aflu că la Breasta, în marginea oraşuluĭ, proprietatea d-luĭ general Argentoianu, ţăranii s'aŭ răsculat.

Plec la faţa loculuĭ.

Craiova, 12 Martie.

Ştirile carĭ vin din com. Moţăţeĭ sunt extrem de grave.

Ţăranii după ce aŭ omorât pe arendaşul Ştefănescu aŭ tăbărât asupra trupelor. O încăerare sângeroasă a avut loc în care 30 ţăranĭ aŭ căzut morţi şi mai mulţi răniţi, se zice însă că numĕrul morţilor este mult mai mare Un căpitan, a fost rănit de moarte, douĭ soldaţi omorâţi şi mai mulţi răniţi.

Bandele furioase nu s'aŭ retras de cât atunci când dintr'aĭ lor aŭ căzut morţi.

* * *

La Podenĭ ţăranii sunt extrem de îndârjiţi şi formându-se în cete puternice vor să intre în oraş.

De două orĭ aŭ făcut această încercare în cursul zileĭ de azĭ, dar aŭ fost respinşi de trupe, care până acum n'aŭ uzat încă de focurĭ.

* * *

Acum când încheiŭ aflu că la moşia Ostrovenĭ, proprietatea d-luĭ Nae T. Popp, rĕzvrătiţiĭ aŭ dat foc conacului, aŭ incendiat pătulele, şi *aŭ ucis cu lovituri de cuţit şi topoare pe administratorul moşieĭ, N. Leaţu.*

Bandele de rĕsvrătiţi aŭ pornit de acolo în sus, devastând şi incendiind tot în calea lor.

In Teleorman

Ziua de Lunĭ

Alexandria, 12 Martie.

Oraşul pe ziua de azĭ continuă a fi liniştit, dar emoţiunea ororilor din sate e întipărită pe feţele tutulor. Aiĭ a sosit încă un batalion din reg. 30 Muscel şi un escadron de roşiorĭ, carĭ aŭ pornit prin sate.

La ţară focul şi pârjolul se întinde din sat în sat, cuprinzând tot judeţul. Din toate părţile sosesc ştirĭ de nouĭ focurĭ şi omorurĭ. Aşa, la Frăsinet s'a dat foc şi s'a devastat conacul moşieĭ d-luĭ Nacu Noica, omorînd pe contabil. La Furculeşti s'a pus foc şi ţăranilor moşneni. Asemenea s'a pus foc şi la Mărzăneşti şi Zâmbreasca.

Patrulele de jandarmĭ şi cavalerie, carĭ cutreeră satele, povestesc cum întâlnesc grupurĭ, grupurĭ de rescuiaţi carĭ nu vor să se împrăştie de cât când văd căzând împuşcaţi câţi-va din eĭ.

Azĭ s'a prins, cutreerând satele şi îndemnând la revoltă învăţătorul Mândroceanu. In mijlocul tîrguluĭ, mulţimea orăşenilor a voit să-l linşeze. Cu mare greutate a fost scăpat de d-niĭ Nacu şi Grigore Noica. Asemenea aducându-se nişte ţăranĭ, capĭ de răscoală din Şovărăşti, mulţimea a sărit cu revolverele să-ĭ împuşte, neputând scăpa de cât graţie cordonuluĭ de jandarmĭ care s'a strîns în jurul lor.

Credinţa generală e că această groaznică răscoală, cu toate ororile eĭ, a provenit din acest oraş. S'aŭ găsit, răspândite printre ţăranĭ, nişte foĭ volante intitulate: „Dumnezeŭ să-ĭ ierte", ale căror coprins e foarte incendiator. In josul foiţeĭ e scris „Din neamul românesc".

Cercetările urmează spre a se descoperi instigatorii carĭ aŭ pus întregul judeţ în foc.

Roşiorĭi-de-Vede, 12 Martie

Orăşenii sunt foarte îngrijaţi. Grija aceasta provine atât din faptul că armata nu este suficientă în cazul uneĭ invazii a ţăranilor din satele din prejur, cât şi din faptul că vecinic sosesc ştirĭ grave, care anunţă nouĭ răscoale şi jafurĭ.

La aceasta se maĭ adaogă temerea că şi ţăranii localnicĭ se vor deda la jafurĭ în cazul uneĭ invazii. Negustorĭ, băeţi de prăvălie, de dimineaţă şi până seara cutreeră oraşul înarmaţi cu revolvere, puşcĕ, cuţite, aşteptând un eventual atac.

Această surescitare, cât şi faptul că toate prăvăliile sunt închise, daŭ un aspect deosebit oraşuluĭ.

La Buteuleşti

Anunţasem că d. administrator Săvuleanu ar fi fost omorât; aflu însă că a putut scăpa cu viaţă după ce stătuse 7 ore într'o mocirlă. Guvernanta sa a fost bătută până la sânge.

La Ploşca

Pagubele suferite de d. Jan Grigoriu sunt foarte marĭ. I-aŭ ars 4.000 kile de grâŭ.

Balacĭ

Compania de soldaţi trimisă aci a împuşcat 3 ţăranĭ. Alte relaţiĭ lipsesc.

Beuca

Aci s'aŭ ars curtea generaluluĭ Berendeĭ şi a fraţilor Georgescu. Aci se află 2 companiĭ de soldaţi. Şeful gărei, fiind atacat de săteni, a fugit cu o maşină împreună cu toată familia.

Drăcşanĭ

S'a trimis armată în această comună care este revoltată. S'aŭ arestat 7 ţăranĭ; sunt şi răniţi.

Gresia

S'aŭ răsculat şi sătenii din acest sat, îndreptându-se spre curtea arendaşuluĭ Chisim.

— Iată o listă de toate comunele răsculate: Rădoeşti, Sfinţeşti, Rătească, Buteuleşti-Săcenĭ, Drăcşanĭ, Cetatea-Antoneşti, Licurici, Orbeasca, Peri, Netoţiĭ-de-sus, Deparaţi, Hârleşti, Beuca, Balacĭ, Siliştea, Gumeşti, Gârdeşti, Necşeşti, Gărăgan, Merigoala, Dulceanca, Peret, Belitori, Ciocan, Gresia.

Situaţia în judeţ

T.-Măgurele, 11 Martie

Alaltă-seară autorităţile aŭ fost anunţate că peste 400 ţăranĭ din comuna Traian voesc să intre noaptea în oraş. Soldaţi aŭ fost postaţi la bariere; până erĭ la orele 9 dim. totul părea liniştit, când se iviră grupe, grupe de oameni. La orele 11 grupele se adunaŭ la intrarea oraşuluĭ, cerând să fie lăsaţi să intre în oraş. D. substitut Ciurea, colonel Stoenescu, maiorul Angelescu şi alţiĭ, precum şi aparatul poliţienesc, le-aŭ arătat că nu pot intra toţi în oraş, dar pot să aleagă o delegaţie care să se ducă la prefectură să arate ce vor. Ca fulgerul se răspândi svonul printre eĭ că autorităţile voesc a-ĭ aresta şi se îndemnaŭ să nu intre în oraş de cât în masă.

Indârjindu-se peste măsură şi începând să înainteze spre oraş, se făcură somaţiile legale, ordonându-le să se retragă, căci vor fi omoriţi; cu toate acestea răsvrătiţiĭ înaintau şi maĭ îndârjiţi, până la cam 100 metri, când se traseră salve de focurĭ în aer; eĭ înaintaŭ totuşi. Atunci se dete ordin după o ultimă somaţie şi strigare, la douĭ soldaţi să tragă în mulţime; treĭ ţăranĭ şi anume F. Toporan, Marin Jugă Urs şi Fl. Chiţarlia din Traian, căzură la pământ din care unul lovit în craniu muri instantaneŭ, unul a fost lovit în coloana vertebrală, el a trăit ca vre-o 15 minute şi altu un rezervist căruia i se dăduse drumul fiind bolnav şi care se amestecase în grupul răsculaţilor, a fost lovit în partea dreaptă a grumazuluĭ, trăind până la spital.

După asta ţăranii aŭ început a se retrage, pe când autorităţile civile şi militare cum şi poliţia se repezirĭ între eĭ arestându-i cu duiumul şi ducându-i la arestul preventiv S'aŭ auzit cum parte din eĭ cârteaŭ în contra secretaruluĭ şi a primaruluĭ carĭ i-aŭ îndemnat să se răscoale. Atunci autorităţile fiind informate că secretarul D. M. Popescu, fost comisar de poliţie, actualmente student la ştiinţe de Stat, ar fi fost de dimineaţă în oraş, unde fiind întrebat de parte din funcţionarii prefecturei că ce are în comuna sa, le-ar fi răspuns pace şi liniştе, s'a dar ordin a fi găsit şi arestat, ordin ce a fost executat la orele 2 p. m

După retragere, s'a trimes 30 călăraşi sub comanda locot. Codreanu şi o jum. companie de infanterie sub comanda căp. Gr. Angelescu, carĭ aŭ respins pe sătenĭ până în com. lor, urmând cu patrularea până la 7 seara

La această oră sosind Radu Popescu, primarul com. Pacea, s'a lăţit vestea în oraş că locuitorĭ din P.-Moşteni, Furculeşti, Dracea, Ologi şi Putineĭ, cam 5000 la număr, sunt decişi a veni noaptea în oraş, a-l devasta şi incendia. Atunci poliţia ordonă închiderea birturilor, cafenelelor, localurilor de petrecere cordoane de soldaţi împrejurară oraşul, ţiviĭ înarmaţi cu puşti şi revolvere începură a se forma grupe patrulând pe străzi, împreună cu patrulele militare până la orele 4 dimineaţa.

Toate familiile aşteptaŭ din minut în minut să vadă oraşul în flacărĭ. Nu s'a întîmplat însă nimic până azĭ, când la ora 9 şi jum. se svoni din noŭ că miĭ de oameni, cu steagurĭ de la biserici, cu goarne, cu tobe, cu bidoane de gaz vin în oraş din spre Putineĭ. Autorităţile, sco